

YMPÄRISTÖKASVATTAJAN KOULUTUSOHJELMA

Tampere 2/2024–5/2025

Opinto-opas

OPETTAJA, VARHAISKASVATTAJA, NUORISOTYÖNTEKIJÄ, JÄRJESTÖTYÖNTEKIJÄ JA MUU YMPÄRISTÖKASVATUKSESTA KIINNOSTUNUT!

Kiinnostaako sinua kestävän kehityksen edistäminen ja ulkona oppiminen? Haluatko kehittyä ympäristökasvattajana? Kaipaatko työkaluja, menetelmiä ja näkökulmia organisaatiosi kestävyystyöhön sekä vinkkejä lähiluonnon hyödyntämiseen oppimisympäristönä?

Suorita ympäristöalan erikoisammattitutkinto ja valmistu ympäristökasvattajaksi ulkona opettamisen painotuksella!

Koulutusohjelman laajuus ja kesto

Ympäristökasvatuksen koulutusohjelma valmistaa suorittamaan näyttötutkintona ympäristöalan erikoisammattitutkinnon, jonka laajuus on 180 osaamispistettä. Tutkinnossa on neljä tutkinnonosaa: toiminnan kehittäminen kestäväällä tavalla, työyhteisössä toimiminen, ympäristökasvattajana toimiminen ja ympäristöalan kehittämishankkeen toteuttaminen.

Koulutusohjelmaan sisältyy yhteensä 13 lähipäivää seitsemänä 1–3 päivän pituisena lähijaksona arkipäivisin, 1 etäopetuspäivä ja lisäksi itsenäistä verkko-opiskelua sekä oman työn kehittämistä. Koulutus kestää reilun vuoden (2/2024–5/2025), ja sen voi suorittaa oman työn ohessa.

Koulutusohjelman sisältö

Koulutusohjelmassa saat taustatietoa, näkemystä ja käytännön menetelmiä ja työkaluja vaikuttavaan ympäristö- ja kestävyyskasvatukseen sekä pääset kehittämään työyhteisötaitojasi.

Koulutuksen aikana kartoitetaan työyhteisön kestävän kehityksen nykytilaa ja laaditaan organisaatiolle kestävän kehityksen ohjelma. Ympäristökasvatustyön tueksi laaditaan ympäristökasvatussuunnitelma. Koulutuksen aikana toteutetaan ympäristökasvatustilaisuus ja ympäristöalan kehittämishanke. Ympäristökasvatuksen menetelmällistä osaamista monipuolistetaan jokavuotisella Monet menetelmät -lähijaksolla Virroilla. Merkittävä osa lähijaksoista toteutetaan ulkona.

Ulkona oppimisen painotus

Painotamme lähijaksoilla ulkona oppimisen näkökulmaa. Avaamme luonnon hyvinvointia ja oppimista tukevia vaikutuksia. Tutustumme erilaisiin ulkona oppimisen ja luontokasvatuksen pedagogisiin menetelmiin ja luomme yhteyden ympäristökasvatuksen ja ulkona toimimisen välille. Opintojen aikana tuemme kasvuasi ulkopedagogiksi sekä työyhteisösi innostamista mukaan. Tarjoamme mahdollisuuden liittyä erilaisiin yhteistyö- ja toimintaverkostoihin.

Lähijaksojen aikataulu, Tampere

Orientaatiopäivä 13.2.2024 klo 13-16.

Hyvin suunniteltu 1 5.-6.3.2024 klo 9-16

Hankepäivä (verkko-opetus) 11.4.2024 klo 9.30-15 Teamsissa

Pienet askeleet 1 21.-22.5.2024 klo 9-16

Hyvin suunniteltu 2 3.-4.9.2024 klo 9-16

Ympäristökasvatuksen monet menetelmät, Nuorisokeskus Marttinen, Virrat 1.-3.10.2024

Pienet askeleet 2 28.-29.1.2025 klo 9-16

Ympäristökasvattajien onnistumisten tähtihetket 24.4.2025 klo 13-16

Opinto-opas

Lähipäivät alkavat kello 9 ja päättyvät kello 16. Lähipäivien toteutuspaikat ilmoitetaan myöhemmin syksyllä 2023. Toteutuspaikkoihin on kuitenkin mahdollisuus saapua julkisilla yhteyksillä. Lokakuussa järjestetään Virroilla kaikille Syklin ympäristökasvatusopiskelijoille yhteinen kolmen päivän mittainen lähijakso, jossa on tarjolla asiantuntijaluentoja ja ulkopainotteisia työpajoja. Virtojen lähijaksolle järjestetään majoitus Syklin toimesta, mutta matkat ja ruokailut jäävät opiskelijalle maksettavaksi.

Näyttöjen aikataulu

Lähipäiviin osallistuminen ja näyttöjen aikataulu sovitaan jokaisen opiskelijan kanssa henkilökohtaisesti. Ryhmänä pyrimme kuitenkin seuraavaan aikatauluun:

1. näyttö: Tutkinnon osat "Toiminnan kehittäminen kestävällä tavalla" ja "Työyhteisössä toimiminen". Tutkinnon osasta "Ympäristökasvattajana toimiminen" osatutkinto ympäristökasvatustilaisuus". Tutkinnonosasta "Ympäristöalan kehittämishankkeen toteuttaminen" näytetään hankesuunnitelma. Syksy 2024.
2. näyttö: Tutkinnon osat "Ympäristökasvattajana toimiminen" sekä "Ympäristöalan kehittämishankkeen toteuttaminen" loppunäyttö. Kevät 2025.

Koulutuksen hinta

Rahoitusmuodosta sovitaan jokaisen opiskelijan kanssa henkilökohtaisesti. Selvitä mahdollisuutesi oppisopimukseen paikallisesta oppisopimustoimistosta. Oppisopimus soveltuu vakituksessa tai koko tutkinnon kestävässä määräaikaissa työsuhteessa olevalle työntekijälle sekä yrittäjille. Oppisopimuksessa tulee työssälöehdon täytyä eli töissä täytyy olla vähintään 25 h/vko. Oppisopimuskoulutus ei siis sovellu työttömille, opinto-, vuorottelu-, virka- tai perhevapaalla oleville. Mikäli saat järjestettyä itsellesi oppisopimusta paikan (vieras-OPSO) oman paikkakuntasi oppisopimustoimiston kautta, kerro siitä vastuukouluttajillesi. Voit myös hakea oppisopimusta Sykliä (OPSO), mikäli työssäolopimuksesi soveltuu oppisopimuksen hakemiseen. Syklin oppisopimuksen hinta on 500e. Mikäli olet työtön tai osa-aikatyössä, voit opiskella omaehtoisella valtionosuusrahoituksella (VOS), sen hinta on 500e tai 200e. (Työttömien tulee hakea lupa opiskeluun TE-toimistosta).

Rahoitusmuotoja ovat:

- 1) Oppisopimus toisen oppilaitoksen kautta (vieras-OPSO) kysy hintaa paikallisesta oppisopimustoimistosta
- 2) Syklin oppisopimuskoulutus (OPSO) 500 €
- 3) Omaehtoinen valtionosuusrahoitus (VOS) 500 € (työttömiltä 200 €)

Kouluttajat

Tampereen vastuukouluttaja: Riina Fågel, kouluttaja, riina.fagel@sykli.fi, p. 050 517 8958

Muut Syklin kouluttajat ja koulutuspäällikkö:

Elina Hinkkanen, kouluttaja, elina.hinkkanen@sykli.fi, p. 050 553 6624

Ulla Myllyniemi, kouluttaja, ulla.myllyniemi@sykli.fi, p. 044 772 3771

Maarit Pihkala, kouluttaja, maarit.pihkala@sykli.fi, p. 050 378 9903

Leena Honkasalo, koulutuspäällikkö leena.honkasalo@sykli.fi p. 044 901 86 76

Tervetuloa yhteiselle matkalle Syklin ympäristökasvattajaksi!

OPINTO-OPAS

JAKSO 1 Hyvin suunniteltu 1	
Tavoite	Koulutusjakson tavoitteena on, että • ymmärrät ympäristökasvatuksen perusteet ja tutustut keskeisiin teoreettisiin malleihin ja niiden oppimiskäsityksiin • osaat soveltaa teoreettisia malleja oman ympäristökasvatustyön suunnitteluun ja arviointiin • huomioit toiminnan suunnittelussa kohderyhmän lähtökohdat ja tavoitteet • otat sisällöissä huomioon ihmisen ja ympäristön vuorovaikutussuhteet • teeman löytäminen kehittämishankkeelle ja hankesuunnitelman aloittaminen
Lähiopetus	Lähijakson aikana tutustutaan ympäristökasvatuksen historiaan, käsitteisiin ja teoriaan ja pohditaan ihmisen ja ympäristön vuorovaikutussuhteita. Jaksolla saadaan eväitä ympäristökasvatussuunnitelman laatimiseen sekä käynnistetään hankesuunnitelman laadinta.
Oppimistehtävä	Ympäristökasvatussuunnitelma- johdanto ja teoreettinen tausta Hankesuunnitelman ideointi ja aloittaminen

JAKSO 2 Hankepäivä	
Tavoite	Koulutusjakson tavoitteena on • ymmärrät hankkeen rakenteen ja aikataulutuksen • opit hallinnoimaan hanketta • osaat asettaa hankkeelle mittavissa olevat tavoitteet ja siihen sopivat mittarit
Etäopetus	Hankepäivän aikana esitellään hankeideat ja kehitetään niitä yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa. Päivän aikana saadaan eväitä hankkeen hallinnointiin, tavoitteiden ja mittareiden asettamiseen sekä hankkeen aloittamiseen.
Oppimistehtävä	Hankesuunnitelma ja hankkeen käynnistäminen

JAKSO 3

Pienet askeleet 1

Tavoite	Koulutusjakson tavoitteena on, että • opit laatimaan kestävän kehityksen lähtötilanteen kartoituksen • ymmärrät kestävän kehityksen merkityksen laajana globaalina kysymyksenä • tutustut erilaisiin kestävän kehityksen ohjelmiin • kehität omaa toimintaasi ympäristökasvattajana työyhteisössäsi • kehität viestintä- ja vuorovaikutustaitojasi • saat tukea omaan sekä työyhteisön hyvinvointiin
Lähiopetus	Lähijaksolla tutustut erilaisiin kestävän kehityksen kartoituksiin ja suunnittelet omaa kartoitusta. Tutustut kestävän kehityksen ohjelman rakenteeseen. Saat eväitä työyhteisötaitojen kehittämiseen henkilökohtaisella tasolla sekä organisaation kehittämiseksi kestävämpään suuntaan.
Oppimistehtävä	Kestävän kehityksen kartoituksen suunnittelu ja toteutus Työyhteisötaitojen 360-arviointi Kestävän kehityksen ohjelmatyön rakenne

JAKSO 4

Hyvin suunniteltu 2

Tavoite	Koulutusjakson tavoitteena on, että • hahmotat, millainen on hyvä ympäristökasvatustilaisuus • osaat ammattitaitoisesti suunnitella, toteuttaa ja arvioida ympäristökasvatustilaisuuden • tutustut toiminnallisuuteen yhtenä ympäristökasvatuksen menetelmänä • kartoitat organisaatiosi ympäristökasvatusta ohjaavia asiakirjoja ja lainsäädäntöä globaalilta paikalliselle tasolle • edistät ympäristökasvatussuunnitelman laatimista
Lähiopetus	Kehität ympäristökasvatuksen toimintaverkostoasi. Tutustut organisaatiosi ympäristökasvatusta ohjaaviin asiakirjoihin. Työstät yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa turvallisuussuunnitelman. Opit erilaisia toiminnallisia menetelmiä ympäristökasvatustilaisuuden toteutukseen ja arviointiin.
Oppimistehtävä	Turvallisuussuunnitelma esim. päiväkotien ja koulujen retkeilytoimintaan ja ulkona oppimiseen Ympäristökasvatussuunnitelman laatiminen - lainsäädäntö ja ohjaavat asiakirjat, yhteistyö ja vaikuttaminen, menetelmät Ympäristökasvatustilaisuuden suunnitelma

JAKSO 5 Pienet askeleet 2	
Tavoite	Koulutusjakson tavoitteena on, että • osaat laatia organisaation kestävä kehityksen ohjelman • osaat raportoida kehittämishankkeen
Lähiopetus	Lähijaksolla pohditaan, miten kestävä kehityksen ohjelma toimii ympäristökasvatuksen välineenä. Lähijakso antaa pohjaa kestävä kehityksen ohjelman rakentamiselle erityisesti osallistamisen ja osallistumisen näkökulmasta. Käynnistetään loppuraportin laadinta.
Oppimistehtävä	Kestävä kehityksen ohjelman laatiminen organisaatiolle Hankkeen loppuraportti

JAKSO 6 Ympäristökasvatuksen monet menetelmät Nuorisokeskus Marttinen, Virrat	
Tavoite	Koulutusjakson tavoitteena on, että • tunnet ympäristökasvatuksen menetelmiä monipuolisesti • kehityt ympäristökasvattajana ja kouluttajana
Lähiopetus	Koulutusjaksolla tutustutaan ympäristökasvatuksen moniin menetelmiin toiminnallisesti ja pohditaan yksin ja yhdessä, millainen on hyvä kouluttaja / ympäristökasvattaja. Tavoitteena on kehittyä kouluttajana ja saada eväitä hyvän ympäristökasvatustilaisuuden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.
Oppimistehtävä	Ympäristökasvatussuunnitelman menetelmien monipuolistaminen, viimeistely ja jalkauttaminen